

תחזיות ייצור וצריכה לשנת 2003

לירון תמיר

מועצת החלב מרכזת את נתוני התכנון בענף: ייצור ושיווק חלב ומוצריו. לירון תמיר, כלכלן המועצה מנתח במאמר זה, את המגמות בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2003 ונותן תחזית לסיכום השנה.

ייצור שונה, מהתפלגות מכסות לטובת הגברת ייצור בקיץ. אם נניח, כי לא יהיה ייצור ייתר, ביחס להתפלגות המכסה בקיץ הרי נצפה לייצור של פחות מ-1,110 ליטרים, משמעות הדבר אי ביצוע קיצוני, התנהגות לא סבירה.

סיכום: לאור התנהגות הייצור בשנים האחרונות, ניתן להניח כי סך הייצור יעמוד על כ-1,130 מיליון ליטר, עם סטייה של פחות מ-1% לכל כוון.

אם נניח, כי ייוצרו כ-10 מיליון ליטרים במסגרת חלב עודף (בשנת 2002 ייוצרו כ-17 מיליון ליטרים כחלב עודף) הרי שהייצור במסגרת המכסה יהיה 1,120 מיליון ליטרים עם סטייה של כ-1%.

אומדן תכולת רכיבים בחלב הגולמי

חלבון: תכולת החלבון הממוצעת בשבעת החודשים הראשונים של השנה, עמדה על 3.23% לעומת 3.22% בתקופה המקבילה אשתקד, מגמת הגידול 0.5%. אם נניח, כי מגמת הגידול בממוצע השנתי תהייה דומה, הרי שצפוי כי תכולת החלבון הממוצעת השנה, תעמוד על 3.24% לעומת 3.23% אשתקד.

שומן: תכולת השומן הממוצעת בשבעת החודשים הראשונים של השנה, עמדה על 3.58% לעומת 3.48% בתקופה המקבילה אשתקד - מגמת גידול של 2.8%. אם נניח, כי מגמת הגידול בממוצע השנתי תהייה דומה, הרי שצפוי כי, תכולת השומן הממוצעת השנה, תעמוד על 3.62% לעומת 3.52% אשתקד. לגידול בתכולת המוצקים בחלב ולשינוי ביחס ביניהם, עשויות להיות

ייצור חלב בקר ברפתות

התחזית מבוססת על נתוני קליטת חלב בחודשים ינואר-יולי 2003 ונתונים לא סופיים לחודש אוגוסט. בשמונה חודשים ראשונים של השנה, נקלטו 765 מיליון ליטרים לעומת 784 אשתקד. מכסת הייצור

לשנה זו עומדת על 1,149 מיליון ליטרים, לעומת 1,170 מיליון ליטרים אשתקד - ירידה של 1.78%. בשנת 2002 עמד הייצור על 1,154 מיליון ליטרים.

אם נניח כי מגמות אלו ימשכו גם בהמשך השנה, ותחת הנחת עבודה של ייבוא קבוע וביקושים נמוכים יותר של תעשיית הגלידה, נקבל כי הצריכה החזויה עפ"י חלבון היא כ-1,130 מיליון ליטרים ועפ"י שומן כ-1,100 מיליון.

אם נניח, כי כל השפעת צמצום המכסות, תבוא לידי ביטוי בהקטנת הייצור, נצפה כי הייצור יעמוד על 1,134 מיליון ליטרים. עפ"י נתוני שמונת החודשים הראשונים, הייצור בשנת 2003 נמוך ב-2.48% מהייצור בחודשים המקבילים ב-2002. אם נניח מגמה דומה בהמשך השנה, נצפה כי הייצור יעמוד על 1,126 מיליון ליטרים. שתי התחזיות (1,126 ו-1,134) מניחות התפלגות

* כלכלן מועצת החלב (אוקטובר 2003)

טבלה מס' 1 - שיווק מוצרי חלב בשבעת החודשים הראשונים:

קבוצת מוצר	אלפי ליטרים/טון 7 חודשים 2002	אלפי ליטרים/טון 7 חודשים 2003	מגמה ב-%
חלב שתייה ומשקאות	205,271	206,437	0.6
תוצרת ניגרת	47,524	47,472	-0.1
מעדנים	38,621	37,886	-1.9
גבינות רכות	46,556	47,319	1.6
גבינות קשות ומתכות	13,049	13,067	0.1
חמאה	3,065	3,141	2.5

טבלה מס' 2 - השוואת הביקושים לחלב גולמי, ביקושים המגלמים הן, את הביקושים למוצרים והן, את רמות המוצקים בחלב הגולמי.

שווה ערך חלב גולמי	ינואר - יולי 2002	ינואר - יולי 2003	מגמה ב-% אלפי ליטרים
עפ"י חלבון	652,124	653,910	0.3
עפ"י שומן	638,285	623,538	-2.3

שימושים, שלא בשוק המתוכנן. אומדני הצריכה, מחושבים ע"י איזון המקורות והשימושים. במהלך השנה נערכים אומדני הצריכה עפ"י נתוני השיווק, בעזרת נתונים אלו מזהים את המגמות ביחס לשנה הקודמת, יחד עם המגמות בביקושים, הובא בחשבון השינוי החזוי בתכולת הרכיבים ונאמדה המגמה, בביקושים לחלב גולמי. אם נניח כי מגמות אלו ימשכו גם בהמשך השנה, ותחת הנחת עבודה של ייבוא קבוע וביקושים נמוכים יותר של תעשיית הגלידה, נקבל כי הצריכה החזויה עפ"י חלבון היא כ-1,130 מיליון ליטרים ועפ"י שומן כ-1,100 מיליון.

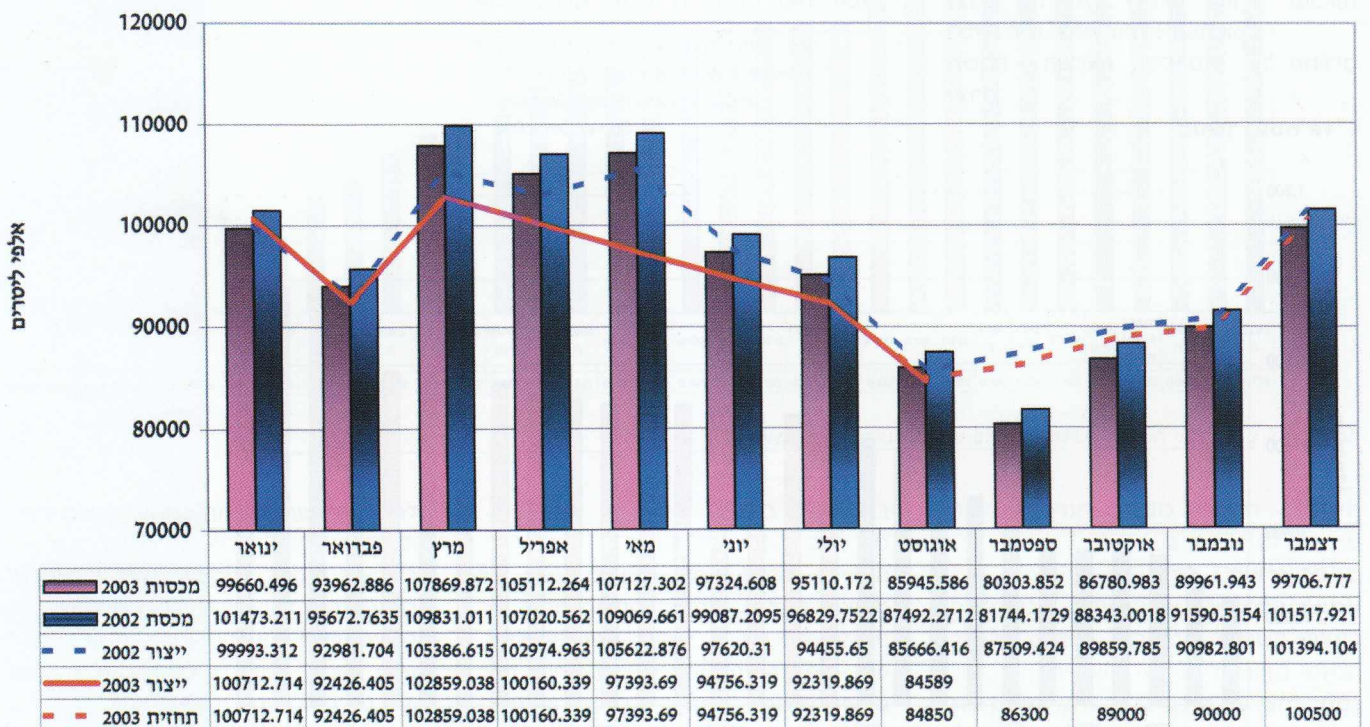
סיכום

- תחזית ייצור שנתית 2003 של חלב גולמי כ-1,130 מיליון ליטרים ±1%.
- תחזית ייצור 2003 במסגרת המכסה - כ-1,120 מיליון ליטרים ±1%.
- תחזית ביקושים לחלב גולמי במונחי חלבון כ-1,130 מיליון ליטרים ±1%.
- תחזית ביקושים לחלב גולמי במונחי שומן כ-1,100 מיליון ליטרים ±1%.

תחזית הביקושים לחלב

אומדן הצריכה בשוק המתוכנן של שווה ערך חלב גולמי, נגזר בסוף השנה, מדו"חות מקורות ושימושים לחלבון ולשומן. דו"חות אלו מבוססים על נתוני מלאי בתחילה ובסוף התקופה, וכן נתוני ייצוא וייבוא ונתונים על

השלכות על הביקושים לחלב גולמי - עלייה בתכולת הרכיבים, מאפשרת ייצור סל מוצרים, עם פחות חלב גולמי. הגידול היחסי בייצור שומן, ללא גידול מקביל בביקושים, עלול להביא לייצור עודפי שומן, במסגרת המכסה.

ייצור ומכסות 2002/2003